

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1494/07

בפני :
כבוד המשנה לנשיאה א' ריבלין
כבוד השופט ס' גוברמן
כבוד השופט ח' מלצר

המערער : ג'ואד אבו כף

נ ג ד

המשיבה : מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 27/12/2006 בת"פ 8114/05-00 שניתן על ידי כבוד
השופטת ר' ברקאי

תאריך הישיבה : ד' בטבת התשס"ח (13.12.07)

בשם המערער : עו"ד איילת עוז

בשם המשיבה : עו"ד בת-עמי ברוט

פסק דין

השופט ח' מלצר:

1. מונח בפנינו ערעור על העונש, אשר הושת על המערער על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע בת"פ 8114/05 (כב' השופטת ר' ברקאי) בתאריך 27/12/2006. בית המשפט הנכבד קמא גזר על המערער עונש של שלוש שנות מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי של 12 חודשים לתקופה של שלוש שנים ופסל את רישיון נהיגתו של המערער. גזר דין זה בא בעקבות הרשעתו בעבירה לפי סעיף 332(ב) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: חוק העונשין) - סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה.

2. המערער הורשע על פי הודאתו כי ביום 2.4.05 נהג בכלי רכב בכביש עירוני בצומת בית אשל בבאר שבע, כשהוא מדבר בטלפון נייד ללא דיבורית. שוטרים שנסעו בכלי רכב משטרה בסמוך והבחינו במערער כרוזו לו לעצור, תוך שהם מפעילים אור כחול מהבהב על רכבם. המערער לא שעה להוראות השוטרים ואף הגביר את מהירותו,

כשהוא נוסע במהירות ובפראות, ומסכן כלי רכב אחרים שנאלצו לבלום ולסטות לשולי הכביש. המרדף אחר המערער נמשך קילומטרים רבים, כאשר השוטרים רודפים אחר רכבו של הנאשם וקוראים לו לעצור שוב ושוב. רק לאחר ששוטרים אחרים חסמו את הדרך בפני המערער, גם באמצעות דוקרנים, עצר המערער את רכבו. עוד יש לציין, כי בתחילת המשפט כפר המערער באישומים שיוחסו לו, ואולם, לאחר מכן הודה, כאמור, בכתב אישום מתוקן. לאחר ההרשעה הורה בית המשפט קמא על עריכת תסקיר של שירות המבחן בעניינו של המערער. לאחר קבלת התסקיר הראשון דרש הסנגור כי ייערך תסקיר משלים, שכן התסקיר הראשון לא שיקף נכונה, לטענתו, את תפיסותיו של המערער. ואמנם, נערך תסקיר מבחן משלים ולאחריו המליץ שירות המבחן כי יוטל על המערער עונש של"צ בהיקף של כ-600 שעות, וכן פיקוח לתקופה של שנה והשתתפות בסדנה טיפולית.

3. כאמור, עונשו של המערער נקבע על שלוש שנות מאסר בפועל וכן מאסר מותנה ושלילת רישיון הנהיגה שלו, כמפורט לעיל. בית המשפט קמא ציין, בשיקולים לקולא, את גילו הצעיר של המערער, את העובדה שהאירוע הסתיים ללא פגע ואת הודייתו של המערער, אשר חסכה בזמן שיפוטי יקר. מנגד, בין השיקולים לחומרא מנה בית המשפט קמא את חומרת מעשיו של המערער ואת רישומיו הפליליים בעבירות תעבורה. לבסוף, כאמור, החליט בית המשפט להפחית ממידת הענישה הנוהגת – מאסר בפועל לתקופה של 4 שנים – בין השאר לנוכח הודאתו של המערער.

4. סנגוריתו של המערער טוענת כי יש להקל בעונשו, וזאת לאור גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי והעובדה שמעולם לא ריצה, טרם התיק נשוא ערעור זה, עונש מאסר. כן טוענת ב"כ המערער, כי מתסקיר שירות המבחן בעניינו עולה כי הימשכות ההליכים, מעצרו ומעצר הבית שבו שהה היוו עבורו אלמנטים הרתעתיים משמעותיים. כן נטען כי אף עברו התעבורתי אינו מכביד, שכן העבירות שבהן הורשע בעבר אינן עבירות של נהיגה רשלנית, או פזיזה. עוד מתייחסת ב"כ המערער לנסיבות העבירה, שאינן מן החמורות. לכן, נטען בהודעת הערעור ובדיון שהתקיים בפנינו כי העונש שהוטל על המערער חורג מרף הענישה המקובל בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה באשר לנאשמים חסרי עבר פלילי.

יוער כי מתסקיר מבחן עדכני שהועבר לעיונו לקראת הדיון בערעור עולה כי המערער החל את ריצוי עונשו בינואר 2007, והוא שוהה כיום בכלא דקל. עוד עולה כי התנהגותו ותפקודו של המערער תקינים והוא משתף פעולה עם הגורמים הטיפוליים בבית הסוהר.

ב"כ המדינה סומכת ידיה על פסק דינו של בית משפט קמא. לדברי ב"כ המדינה, אכן לא מדובר באירוע ברף החמור ביותר של העבירה הנדונה, ועל כן העונש שהושת על המערער נמוך מרף הענישה הנוהג בעבירות מסוג זה. ב"כ המדינה עמדה על כך שתופעת המרדפים בדרום הפכה ל"מכת מדינה", ובמקרים רבים מסתיימים מרדפים אלה בהריגה. לדבריה, גילו הצעיר של המערער, בשילוב עם עברו התעבורתי דווקא עומד לו לרועץ.

5. דין הערעור להתקבל במובן זה שיש להקל במעט בעונשו של המערער.

כידוע, הלכה היא כי ערכאת הערעור ככלל איננה מתערבת בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים בהם הערכאה הדיונית טעתה, או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות (ראו: ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (1998); ע"פ 5764/07 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (2007)). עם זאת, במקרה דנן, נראה כי בית המשפט הנכבד קמא לא ייחס את המשקל הראוי לכל השיקולים לקולא, העומדים לזכותו של המערער. אלה צריכים להטות את המאזניים לטובת הקלה מסוימת בעונשו.

בין השיקולים לקולא שאותם ראוי לשקול בעת בחינת עונשו של המערער ניתן למנות את גילו הצעיר בעת ביצוע העבירה, את המלצת שירות המבחן לעונש של"צ משמעותי ולא לעונש מאסר, את הודאתו של המערער ואת העובדה שלקח אחריות על מעשיו וכן את נסיבות העבירה, שאינן ברף החמור ביותר של העבירה ואשר לא הובילו לתוצאות חמורות.

יצוין עוד, כי בכל הנוגע להמלצת שירות המבחן, אמנם המדובר בהמלצה בלבד (ע"פ 3383/05 אנוואר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (2005)), ואולם, במכלול הנסיבות כאן נראה כי יש לתת להמלצה זו משקל משמעותי יותר משניתן לה.

פה המקום להוסיף עוד כי ערים אנו להלכה שהדגישה את חומרתה הרבה של עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ואת הסכנה הטמונה בה, ובהתאם לכך אף גזרה "מרווח הענשה" של מי שהורשעו בעבירה זו. ראו: ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן (לא פורסם) (2004). יחד עם זאת - בכל מקרה ומקרה על בית המשפט לבחון את נסיבותיו הפרטניות של הנאשם ושל העבירה. השוו: ע"פ 2111/06 חמדי נ'

מדינת ישראל (לא פורסם) (2007); ע"פ 6759/07 מדינת ישראל נ' אלחרומי (לא פורסם)
(2007); ע"פ 214/07 אלאטרש נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (2007).

6. העולה מן המקובץ מוביל למסקנה כי במקרה דנן הנסיבות הפרטניות: הודאתו של המערער, החיסכון בזמן שיפוטי, גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי אל מול עברו התעבורתי "העשיר" (הגם שאין בו עבירות של רשלנות או פזיזות), יחסית לגילו הצעיר), תפקודו התקין והראוי בכלא – כל אלה מצדיקים הקלה מסוימת בעונשו. נוכח כל האמור לעיל הערעור מתקבל כך שעונשו של המערער יקוצר ויעמוד על שנתיים ומחצה מאסר בפועל, במקום שלוש השנים שהושטו עליו בבית המשפט הנכבד קמא. יתר הוראות גזר הדין של בית המשפט הנכבד קמא לגביו יישארו בעינם.

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה א' ריבלין:

אני מסכים

ש ו פ ט

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ח' מלצר.

ניתנה היום, כ"ח באייר התשס"ח (2.6.2008).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה-לנשיאה